

III.

Zúgd, rohanó szél,
tavaszi zápor:
„El a mancsokkal,
el Kóréától!”
Száguldó hangon
zengd egyre: „Béke!”
S fújjad a mérget
vissza a gépre!
Marja le húsát
annak, ki szórja!
Töríbe bukjon a
vérivő hordal!

Fújd el a férgek
rút özönét,
óvjad a gyermek
tisztá szemét!
Óvd az anyáknak

szép mosolyát,
seperd el földünk
sok mocsarát!
Szökjön a gyárfal
fénybeveszön,
munka datoljon
minden mezőn!
Tavaszi zápor:
proletár Erő!
Víg, diadalmas,
világverő!
Ezer pokollal,
ha kell, hát elbánsz!
Tudja ezt Rólad
Kim Ir Szen elvtárs!
Tudja, legyőzzük
majd a telet,
s tavasz ragyog fel
a Föld felett!

Az esperesöv

Lengyeli pap éppen a püspök körlevelét olvasta, amikor Tera, a szakácsné bedugta konyhagőzöktől lilára főtt arcát: — Plébános úr, a Reme-téék vannak itt!

A pap nehezen ocsúdott, a körlevél tartalma annyira lekötötte. Majd kerek ostyafejét, mely valamikor lányosan rózsaszínű volt, mérgesen vetette fel és lehordta a szakácsnőt: — Miért nem kopogsz?... hány-szor mondjam?...

Az idős özvegy durcásan rántotta ki fejét az ajtórésből és megrán-totta a nyakli rézkilincset: — Tán csak lehet szólni a plébános úrnak, mi a szösz? Maga mondta, hogy nem cselédnek tart a háznál... A min-deneknek mindenre szól a joga: arra jó vagyok, erre nem?...

És nagy, zuhanó lépéssel behúzta magát a konyhába, keze nyomán tésztás maradt a foggantyú!

A pap apró, gyermekeken fehér kezei remegtek a függönyöktől támasztott félhomályban. Már látta, hogy alaposon bevásárolt ezzel a házvezetőnővel. Első hetekben hogy meghúzta magát, akár simogatni lehetett, mint a bárányt; most meg farkassá változott, nyakára nőtt, zsarolja, földmunkásszövetséggel fenyegetőzik. — Hogyan lehetne ettől mecsza-badulni? — sóhajtott és összehajtotta maga előtt a püspök díszes írását. — Ez is miket követel?... Multkor azzal fenyegetőzött, hogy káplánt küld a nyakára!... Még az kellene egy ilyen koldús plébániának!... Ha a földosztó bizottság nem adta volna azt a tizenöt holdat, tán még ostyára se telne. De mi haszna van abból is? A béresek elmentek, ki kellett adni kishaszonbérletbe! És a püspök úr egyre csak követel, szorítja!

Reverendájából nehezen kotorásztta elő a lepedőnyi zsebkenőt és lassacskán itatta föl a szenteltvíz-izú, szájába csorgó verítéket. — Iste-nem, istenem, de meglátogatsz bennünket!

Felkelt az asztaltól, az ó padlat száradtan megnyikordult. A szobában tikkadt meleg volt; a missziós persely kis négergyereke feketén vigyorgott rá az asztról. Lengyeli dühösen megmarkolta, megrázta, de nem zördült a belseje, — teljesen üres volt! Ez még nem fordult elő!... Talán a sekrestyés lop?... Vagy inkább fogyatkozik a nyáj?... Hát persze, ha gondatlan a lekipásztor? Talán igaza volt a püspöknek, amikor a közös gyűléseket szemére vetette. Nem lehet kezét fogni a sátánnal!... Dehát mit tehetne?...

Balsejtelmektől, lelkiismeret-furdalástól gyötörtén az ablakhoz lépett és zsinórnánál fogva felrántotta a modern függönyt. De ezzel is csak megjárta. A kegyetlen nyáreleji nap megtalálta a rést a jegenyék közt és kíméletlenül arcon fröcskölte..., hogy szinte belekábult. A templomtér kulák-házai mintha felfordultak volna odakünn, a templom tornya billegett és zuhanni látszott. A vakond nem fordul oly gyorsan lukjába, hogyha napfényre fúr, mint ahogy Lengyeli pap visszafordult. — Aszály, aszály! — mormogta és rántotta volna a függönyt, de a zsinór elszakadt a nehéz súlytól. — Ennek is épp most kellett!... Rossz jel!...

Bosszúsan húzódott a szobának abba a sarkába, amit nem leptek el a napsugarak. Leült a díványra, de fenéke nyomán abból is piros por füstölgött. Két kezét görcsösen összekulcsolta hasa alatt, de azok a belső erőktől percenként elszakadtak és össze kellett fonnia. Ugy ült ott, mintha imádkozni akarna, de hangtalan mozgó szája tulajdonképpen átkozódott. Lengyeli pap nem akarta elismerni a püspök intését, és a saját hibáját szokása szerint a hívekre kente. „Csak pusztítson benneteket az aszály, miért hisztek a vörösöknek? isten nem ver bittel. Már sok esztendőn keresztül folyton csak a szárazság, az aszály! és mégsem ébred lelkiismeretre a nép!

És hirtelen még tetszett is neki a rekkenő meleg. Elégedetten nyúlt az éjjeliszekrény felé, melynek alsó rekeszében borral teli kancsóját tartotta, hogy kezeügyében legyen. Ekkor azonban különös hangokra lett figyelmes, — kívülről sűrű szipogásfélélet hallott.

Ekkor jutott csak eszébe, hogy a szakácsnéja előbb mit mondott, hogy a Remetéék várnak odakint. — Gyertek be híveim, gyertek! — kiáltott ki sietve és mozgása megélenkül. Tulajdonképpen várta őket, mert a sánta harangozó már reggel csendítette a kicsi halottat és a mindentudó harangozót azonnyomban ki is vallatta család körülményei felől. Remetéék nagy dicsértessékkal léptek be; elől jött a komoly, fekete ember bársony ünneplőben, utána a menyecske meggörbülten, egyik sovány karját az arca elé tartva. Lengyelinek nem tetszett, hogy az ember is jött, mert az asszonyokkal ő könnyebben meg tudott egyezni, de azért melegen mondott mindörökkét. — No mi járásban híveim? — kérdezte halkán. Hellyel kínálta meg őket.

Az asszony felzokogott és meztelen kézzel gyurmoilta arcát, szemét. A szikkadt, sárga asszonyból nem tudni honnan folyt annyi könny? — A Piroskáá!... de ki se tudta mondani kislánya nevét; megrázta megint a szörnyű fájdalom, két kezét horpadt mellére szorította és úgy jajongott.

— A temetés miatt jöttünk plébános úr! — szólt hamarosan a férfi. De nem csitította feleségét, neheztelően nézett rá, aztán meg elmélázva a papra.

— Ne sírj lányom; a isten adta, az isten elvette! — vigasztalta a pap és végigsímított a menyecske hátán. Le akarta ültetni, de az meg-

vetette szikár lábait és nem mozdult. — Vigasztalódj gyermekem! — rángatta hasztalan... — Nyugodjál istenben! — S mint akinek mestersege, gépiesen kereszteteket szórt a levegőbe.

— Ne bántsa a plébános úr, hadd szenvedjen a bűnéért! — intett neki Remete és a fejét elfordította.

— Hogy történt? — kérdezte Lengyeli a gyóntatók kéjes kíváncsiságával.

— Eleven kis leányka volt a Piroskánk — kezdte szomorúan az ember, — mindenhova felmászkal. Nem lett volna szabad azt egy vénasszonyra bízni, aki se lát, se hall, annyira összetörte a munka. De hiába mondtam az anyjának, hogy vigye a napközibe, hogy szépen eljátszik majd ott a téesz-csés gyerekekkel, nem, az istennek se! hogy ő nem adja csakára a gyerekét, meg így, meg úgy! Most aztán temetheti!... Lcesett szegénykém a padlásról, ahol morzsolni akart, mert olyan dolgos volt a kis aranyom... pedig még öt éves se... és megszakadt benne valami... Sírt, sírt, napokat, de nem szólt szegényke, mert az olyan bátor egy kislány volt... csak a mellikéje alatt fájlalta... Itt fáj édesapám!... mondogatta... gondoltuk majd elmúlik.

A férfi hangja elcsuklott s barna arcára olyan fájdalmas fintor ült ki, mintha nevetett volna; dús bajusza alatt a vastag ajka felhasadt.

A menyecske szájából e szavakra mintha láng csapott volna ki, a férje felé fordult és úgy rikácsolta: — De mikor én be akartam lépni a csoportba, akkor te álltad útam... Te húztál vissza... Oszd még Te vádolsz?... — és újra, még jobban zuhogott belőle a sírás.

Remete kegyetlen hangsúllyal mondta: — Hát persze! én is hibás vagyok, mert már rég el kellett volna zavarnom az ilyen gondatlan asszonyt. A csoportba is azért akartál menni, hogy szabadulj a munkától! Azok könnyen dolgoznak... Nem jó a könnyű munka!

— Béküljetez gyermekeim! — intette őket Lengyeli, — hisz én raktam örök hűségre, szeretetre kezeiteket. Nem arra való a plébánia hivatal, nem erre tanít az Anyaszentegyház... És boldog az, aki ilyen fiatalon a menyözágba jut, nem érte földi bűn. Mert már itt nálunk is fiatalon rontják a lelket, már az ilyen napközi otthonban is oltogatják. No, no... Nem vagytok még öregek, jöhet még istenáldás!...

Darálta, darálta szokott mondókáját, — többször lehunyta szemét, — de egyszer csak elakadt, mert észrevette, hogy hívei nem figyelnek. Remete arca egyre gyűlölködőbb lett: — Nem használ nekünk a vigasztalás. — legyintett. — Azt mondja a plébános úr, hogy mibe kerül a temetés?

— A temetés? — ismételte a pap. Fellelékzett, bár most jött a dolog nehezebb része. — Attól függ milyent akartok: két papost?... egy papost?... koporsóba kérésest?... búcsúztatóst?... templom előtt megállást... palástot?... vagy stólast?... No meg hány harang szól?...

— Mi csak úgy szeretnénk ingyen, isten nevében! — dörmögte Remete. — Szép koporsót vettem neki, a legszebbet a városban, mert nálunk nem volt. Elég díszes lesz attól a temetés, sokba került!...

— De ha a szent szertartás meg nem szenteli azt a koporsót, akkor az önmagában nem sokat ér! — mondotta szelíden és figyelmesen Lengyeli.

— És mennyit kérne?

— Háromszáz forintért megcsinálnám a legdíszesebben. Ebben benne van a kántor bére is.

— Az nem lehet plébános úr, isz már a koporsóért is eladtam az tiszót, a Reményt... Hogyan jövünk ki akkor? Tönkre tett bennünket ez a hároméves szárazság. Akárhogy dolgozunk, nem haladunk semmire. És akkor még ez is... Tönkre akar tenni?... Hét holdunk van, mégse érjük magunkat utól.

— Talán tik is úgy akartok temetkezni mint azok? — szólt Lengyeli sértődötten és vállain keresztül hátrafelé bökött.

Az asszony ezt már nem állhatta, férje szájába sikoltott: — Sajnálod a pénzt?.. Ezt is sajnálod?..

— Te csak hallgass! — intett kelletlenül Remete. — Százat tudnék adni plébános úr!

— Nem lehet fiam, ez a pénz mind külföldre, a szent misszióknak megy.

— Elég sok hitetlen ember van nálunk is, miért nem adják azoknak? Itt azért vesztik el a hitüket, mert sokat kell fizetni, ott meg ha néhányat megférítenek, mit használ? Eben-guba! Inkább hagynák azt a pénzt, jobban járnának vele!...

Remete érve annyira célbatalált, hogy Lengyeli az első pillanatban nem is tudta, mit válaszoljon rá. De nem azért tanulta ki a skolasztikát, hogy ne találjon választ: — Ej, kedves fiam, hát csak ennyire terjed a tudományod? Ha te volnál a főpásztor és volna, tegyük föl, harminc közül húszergerke birkád, amelyikbe beleesett a métely; mit csinálnál velük?... ha a legelő másik felén meg volna egy teljes nyáj gazdátlan, de fertőzetlen vad birka?... Én tudom, hogy a bojtárra hagynád a betegeket és elmennél a vadakért!...

Erre Remete nem tudott válaszolni, pedig nagyon járt a szomorú szeme. A plébános apró kehicseléssel nyomta el nevetetnékjét, mert igen büszke volt arra, hogy tudott a nép nyelvén beszélni. Szentbeszédei is tele voltak efféle hasonlatokkal, mert ő mindig híve volt a népies mozgalomnak, a Kalotnak, Prohászkat is nagyon tisztelte. És szava valóban elérte a megfelelő hatást: Remete engedett. — Százötven forintért csinálja plébános úr, a legdíszesebbet három haranggal! Ez az utolsó!

— Legyen kétszázötven fiam, mert megértem a helyzetedet.

— Nem bánom. Nem sajnállok semmit a Piroskámtól; legyen százhetven két haranggal. De ez tényleg a legutolsó. Halottkém, sírásók, sírhelypénz, gyertyák, ez mind pénzbe kerül még.

A pap megijedt, hogy a díszesség rovására mehetne a további alkú s ezért megtoldta még valamivel: — Legyen kétszázharminc három haranggal és misével a lelkiüdvéért. Ez már igazán nem sok!

Kétszázban egyeztek meg végül is, két haranggal, és a plébános az ajtóig kísért a gyászoló párt. Amint az ajtó becsukódott mögöttük, Remete sötétben a feleségéhez fordult, akinek a rívása, csak nem akart szünni! — Igaza van annak a szónoknak asszony, ez is olyan üzlet, mint a többi.

De ezt már Lengyeli nem hallotta. Nevetetnékjét szabadjára eresztette: — Ilyen a mi népiünk; ez, ha lehet, akkor még az istent is becsapja! Phah! bocsáss meg Uram, ez élelmes gyermekeidnek... És ne féltsd őket, nem fog ilyeneken a kommunista propaganda!

Jóleső biztonságérzet fogta el. Egyre inkább szükségtelennek érezte a püspök körlevelét. Minek ez a nagy idegesség?... Jöhet akármilyen történelmi irányzat, a paraszt lesz s volt olyan, amilyen, mert a paraszt az istentől függ, annak tartozik! Elhatározta, hogy megírja ezt a püspök-

nek és megmagyarázza neki, hogy éppen az ő „csendes” politikája a helyes. Csak minél kevesebb nyílt veszekedés a kommunistákkal és csak titokban vetegetni a magot! — Nem engedem, hogy félrevezessék, hogy bemártsanak előtte. Nekem, az ötvenöt éves tapasztalt lelkésznek kell felvilágosítanom őt! — mondta mély eltökéltséggel.

Félt a felettesétől nagyon, mert rosszul állt a szénája a püspökségen. Nehezteltek rá a menyecskékért és a hat zabi-gyerekekért, mert ezek miatt nem tudták őt felhasználni a kommunisták elleni harcban. Lengyeli mint erkölcs-próféta megbukott volna Homokosdon, ahol különben kitűnően megértették, hogy a szerelmi törvények még a papokra is vonatkoznak. A plébános tudta ezt nagyon, mert ha nem ez a szempont vezette volna a püspökséget, akkor a multban nem nézték volna el neki!... Miért éppen most hánytorgatják, amikor minden esetben becsületesen járt el. Őt soha fel nem jelentették a gyerektartásért, mint a kanonokot, aki a legnagyobb befektetője a püspöknél, ő soha nem csalta el más feleségét, csupán urahagyott nőkkel volt dolga. És gyermekeit mind kiiskoláztatta, az özvegyeknek földet vett. nem panaszkodhatnak. Ő nem tört össze egyetlen lelket sem, inkább fordítva: mindig ő volt a nők áldozata. Követelöztek, ő meg ha csak tudott, adott: lám ez a szakácsné is, akit a tavasszal fogadott — ez is nyakára nő!

Lengyeli pap mély igazságtalanságot látott a püspökség magatartásában, hiszen ha volt vétke, eléggé megszenvedett ő azért; hat gyerek és három özvegy kitaratása nem kis dolog, — ilyen szegény plébánián! És minden igyekezetével azon volt, hogy egyház-hűségéről a püspököt meggyőzze. Nem szerette volna, ha elhelyezik innét, ahol megszokta a nép, ahol szerényen bár, de mégis otthonosan berendezkedett. És volt még egy nagy, titkos reménysége: az esperesség!... Hátha!?... Ő volt a legidősebb plébánosok egyike a környéken és az elődje, a Holcinger is esperességig vitte!

Lengyeli sértődött önérzete örömteljes izgalomban olvadt fel erre a gondolatra. Kulccsal zárta az ajtót, hogy ne zavarják és ama szekrényhez lépett, mely valamikor az elődjéé volt. Kinyitotta és az egyik rekeszből kis csomagot vett elő. Abból valami hosszú, széles pántlika-göngyöleget csavart ki, melynek lila-piros színe csakúgy szikrázott a fényben. Elődjének a szekrényben felejtett, ünnepi esperesöve volt ez, melyet véletlenül fedezett föl a poros egyházi iratok közt. Azóta gyakran kivette onnan, mert vágya nem hagyta nyugodni!

Most is felkötötte a lila-piros, tündöklő övet a derekára és a sarki tükör elé állt vele. Alaposan megnézegette magát. Az öv nagyon illett a melle-púpja és a hasa-gömbje közé; ostyaszínű arcát fiatalos pirosság lepte el. fejébe boldog szédület tömődött. Nagy meglepődöttséggel sétált le a föl a szobájában, amíg az álmos meleg nyomása el nem bágyasztotta. Aztán kissé megfáradva ledőlt a díványra és érdemes céljáért istenhez könyörgött. Így bóbiskolt el.

De rosszul aludt. Azt álmodta, hogy bűneiért a püspök vezekelni küldte. Szemére hánytá azt is, hogy negyvenötben közös gyűléseket tartott a kommunistákkal. Azzal fenyegette meg, hogyha nem tartja be a körlevél parancsait, ha nem prédikál a vörösök ellen, akkor leváltják harcosabb fiatallal, — esetleg kiközösítik. A körlevél kegyes utasításai ugráltak előtte: „Némely falvakban az apostolkodó szerzetes nővérek szavai szerint alig hallik harangszó, gondatlanságból még a hagyományos időpontokat sem tartják be, vagy pedig késve, vagy korábban, ami

visszatetszést szül a hívekben. Ez sok helyütt olyan képet mutat, mintha nem is lenne jelen az Anyszentegyház és a hívők ezrei...“

Ilyen ügyesen volt ez megfogalmazva a körlevélben, de Lengyeli kifalálta belőle a püspök legtitkosabb gondolatát is: „Éjjel-nappal harangozni kell és ezzel is bosszantani a vörösöket! A harangokkal még az esőfelhőket is szét lehet veretni!“

Talán azért álmodta ezt — forgolódván a díványon — mert amíg ő aludt, kívülről hirtelen veszély közeledett, — az aszályra, eső!

A Tisza felett vörös villámok csikjai lobbantak, s odakünn percek alatt hatalmas zivatarfelhő keletkezett. Mintha a természet is a kommunisták szolgálatába szegődött volna! Az idő 1944 nyarára emlékeztetett, amikor éppen így hallatszott Kelet felől a dörgés, éppen ilyen nagy volt a várakozás a népből: — Jönne már egy kis enyhület!? — És csakugyan közeledett a hatalmas vihar, szaladtak a fasiszta garabonciások; téjetojáást rimáncodtak a magyar gazdasszonytól s ha nem adott, akkor bosszúból letépték a háztetőt, a földbe, vízbe aknákat vetettek. De meg nem állhattak a vörös vihar előtt. Sztálin békeágyú kikergették őket. — Hej, szép szabadság! Munkára, harcra fel magyar nép! — dörögtek a viharágyúk. — Éljen Sztálin! Rákosi! Éljen a Kommunista Párt!... S a fergeteg végigsöpört a Duna-Tisza mentén. Ki látott még ilyen fényes felhőket erre, ilyen okos acélhomlokokat?

És ez a kitörni készülő zivatar is arra emlékeztette a népet. A termelőcsoport kapásai sietve menekültek hazafelé, de a templomtérré érve, ki tudja miért, megálltak, és visszaneztek a felhő frontjára. Éppen a plébános ablaka alatt. — Halljátok? — szólt sejtelmesen Binszki, az elnök. — Úgy hangzik, remeg a föld, mint amikor a tovariskáink jöttek!

— Most se kisebb a tét! — felelte rá a mindig hitetlen Vas Lajos, — mert ha még ez az esztendő is száraz lesz, akkor hasztalan igyekszünk. Akkor vége lesz a csoportnak is, meg a tervünknek is!

— Nem lesz vége! — kiáltott fel Molnár Jancsi, a DISZ-tag. — Úgy jön ez a vihar, mint harminchármezer traktor! Az a vihar is győzött, ez is győz, ha mindnyájan akarjuk!

— De így nem ám, ha minden kis időváltozásra beszaladunk a földről! — perdült meg Kárász Bözse nyelve is, mely olyan volt, akár a perpétumobilé. — Még igazán kapálhattunk volna egy kicsit. Nem olyan vad ez, mint amelyennek mutatja magát. A kommunistáktól is ijesztettek bennünket.

— Jég lesz ebből, én tudom! Vége mindennek! — nézett az égre Kéri Julcsa riadt szeme.

— Olyan pompásan mormog ez elvtársak, mint azok a jól olajozott gyári hengerek. Hadd jöjjön csak!... kell a tervnek a jó eső. Ezzel még egyelőre mi is a természethez szorulunk!

A kapások megfordultak az erős, idegen hangra, hát a járási párttitkárt pillantották meg, aki éppen akkor ért oda kerékpárral; az elnököt kereste. Kicsikkel el is húzódtak rögtön a csoportiroda irányában s tanakodva mentek utánuk a többiek.

Igen ám, csakhogy ricsajukkal a plébánost is felébresztették. — Mért nem szól a harang? — ugrott le a díványról és álma tárgya, a püspök körlevele jutott az eszébe. Felrántotta kalucsniját és úgy szaladt fel a toronyba. — Harangozz az eső elé! — rántotta meg a harangozó vállait. — Nem érted, te süket? El kell kergetni a viharfelhőt!!!

A sánta harangozó rémulten ugrott fel vackáról az orgona mögül. Ördögöset álmodott és azt hitte, hogy maga a Belzebub áll előtte; a villámok fényénél reszketve kotorászott mankója után. — Harangozz már! — üvöltött rá pázmányi hangon a pap. — Nem érted? Ez felsőbb utasítás. Nem akarok úgy járni, mint a bakonykúti plébános, akit kiközösítettek!

A harangozó csak erre ébredt fel igazán, s felismervén a gazdáját, még jobban megijedt. Fállábon ugrált a nagyharang köteléhez és bele-rántott egész testtel, hogy csak úgy repedt a réz. — Csak minél többet harangozni Guga... amikor csak alkalom adódik, harangozni kell! — zúgta keresztül Lengyeli utasítása a nagyharang szavát.

Ez az egyetlen szolgája maradt neki, így hát fokozottan zúdult rá régóta gyűjtött mérge. Aztán dühétől megszabadulva, Lengyeli óvatosan ereszkedett vissza a kóruslépcső mély szurdokján. A toronyban a nagyharang mellett megszólalt a kisharang, sőt a lélekharang is. Megállt egy kicsit szuszogni a lépcsőn és lehunytt szemmel hallgatta őket. Kiszártatva tovább ment és néhány percre a kórus alatt felállított szent-Rókus szobra elé térdelt. Néhány miatyánkot és üdvözlégyet elrebegett a község védőszentje előtt. Imádság közben azonban hasán összekulcsolt keze különös dologra lett figyelmes. Észrevette, hogy a derekán felejtette a lila-piros esperesi övet. — Elszundítottam és... no nem baj, nem látja itt senki!..

Szent-Rókus szeme azonban neheztelően nézett rá, úgyhogy Lengyeli hamarosan ott is hagyta. De az övet mégse vette le, hiszen még a szorítása is kellemesen bizsergette a derekát. Kilépett a templomajtón és sietősen indult a plébánia szűk, csapóajtószerű kikapuja felé. De amint pár lépést haladt az úton, a pogány szél ugrott eléje, a zivatar hirnöke, és egyetlen legyintéssel leütötte fejéről a kalapot. A fekete cintányér-kalap elrepült, mint valami kajlaszárnyú varjú és a pap útját felébemetsző kövesúton ért földet. S ha ott megállt volna?... de nem állt meg, hanem gurult, ugrándozott, csapkodott, a szél sivalkodva kergette.

Lengyeli bosszankodva kapott pöre fejéhez, mely most fehéres gyűrkeivel, sületlen cipóhoz hasonlított... Nincs más mentség: utána!... Neki-iramodott, hogy kalapját utolérje, mert az hirtelenében veszedelmes irányban gurult. Egyenesen a kövesúton közelgő marhacsordát célozta meg, s ott a biztos széttiprás várt reá. A plébános pöfögve futott nagy kalucsnijaiban s már-már beérte a kalapot, amikor velőtrázó órdítás torpanította meg: — Vigyázzon plébános úr, a bika!... A Komor!...

Borsos, a községi gulyás torkaszakadtából kiáltozott!

A pap felpillantó szemei elé borzalmas látvány tárult. A csordát vezető svejci vezérbika kivált a tehenek tömegéből és földnek csapott fejjel, villogó, rövid szarvaival rontott feléje. Lábat ugató pulik fékeztek, de ez nem számított neki, — már húsz lépésnyire robogott, mint a vörös halál!... — A piros szalagot oldja le a derekáról! — hallotta a bika mögött a gulyás rémulat figyelmeztetését: — A piros szalagot dobja el magáról!

Lengyeli a derekához akart nyúlni, de karjai nem engedelmeskedtek, futni akart, de azt is alig tudott az ijedtségtől. Nagynehezen mégis megfordult és szaladt, ahogy a lába bírta. Bokáján érezte a piros színtől megvadult állat lihegését.

Fekete pendelyében megbotolva, úgy esett be a plébánia kapuján. Még szerencse, hogy nyitvahagyta, mert a kinyitására már nem lett volna ideje. A bika megállt a szűk rés előtt és a téglajárdán toporzékoltt, — de volt annyi

esze, hogy ne kísérletezzen az átjutással: a várfalszerű kerítésen úgy sem tudott volna áttörni.

A plébánosból nem látszott más, mint egy fekete gubanc. Nyilván azt hitte, hogy elérkezett a végső órája. Aztán reszkető kezekkel tapogatta végig magát és nyöszörögve felült. — Oh Uram! bocsáss meg hiú gyermekeknak! — vetette kiüledt szemét az ég felé. — Uram, tudom, hogy mindez a piros öv miatt történt...

Rogyadozó inakkal állt fel, és azonnal leoldotta magáról az esperes övet. Teljes lelkében érezte isten büntetését, és még egyszer visszanezett a vörös ördögre iszonyodva, aki szarvaival a kiskapu küszöbét tusálta. — Vörös bika! — ez is jelképezett valamit! Tántorogva botorkált be az épületbe... zúgtak a harangok... bömbölt az ég..., csattantak a villámok ostorai s a zivatar kacagva kergette a papot.

A gulyás akkor már elterelte a bikát és hozta a plébános eltaposott kalapját, de bevinni már nem volt mersze, átdobta hát a kerítésen.

Hiába!... A kommunisták szolgálatába szegődött viharfelhőt nem lehetett elűzni. A harangszó ugyan még mindig riasztott, de az áldott eső vastag nyalábokban ömlött s minden fa, fű, virág eléje tartotta csöpp levéltenyerét. A határ csak úgy füstölgött... A meleg föld tömény gőzzé porlasztotta a langyos zuhanyt és ebből a kék permetből alig látszottak ki a bukdácsoló homokosdi házak. Hej, de aranytermő zápor hullt, savak, vegyületek, rétegek áztak össze a pezsgő talajban, a levegő olyan lett utána, mint a sárga cukor. Az Alföld, ez az öreg betyár, részegre itta magát, kökény szemeiből örömkönnyek szivárogtak, ieketedő mellényén ezernyi villany-pityke gyúlt. Úgy elfeküdt hanyatt, hogy kinyújtott balkeze Tokajig elért, kék Mátra lett a vánkosa és kecskeméti barack a köldöke.

Nagy Sándor

DÉR ENDRE

Májusi lázban...

Májusi lázban égett kiskertünk,
tulipánunkban a drága remény
nektárként rejlett... Tündöklő láng gyúlt,
— mámoros fényű, — nagyapám szemén!

Kezem kezében, — padlásunkra vitt
s a ládamélyről — se szó, se beszéd —
csepp piros zászlót vont s megcsókolta...
Így ünnepeltük május elsejét!...

... Kibomlott zászlónk a ládamélyről.
Sztálin, csordulóló hála Tenéked!
Hazámnak valóm a Tisza partját,
— Phenjant — s Hoang Ho, tarka vidéked!

Virul a népek összefon! szíve,
mint ezerszirmú, bíbor tulipán!...
Ó, nem adnám semmiért, ha ezt is
megérte volna az én nagyapám!